

ZELAN BIZI GAREAN

Gabriel Aresti

*Sollubepeko bertsolari
Juan Ormaetxe abillari*

1. Agur Juan Ormaetxe
Sollubepe ona
Agur biotzetikan
Zeu zara euskalduna
Zeure bertso galantak
Allegau dira ona
Bakit zer dan eskua
Aiskide batena.
2. Bilboko kale artean nintzan
Modu gatxean gizondu
Zuk baserriko solo artean
Gizontasun ori lortu
Gauza gustiak nik arpegira
Egiten ditut azaldu
Gatxak ta onak lagun ta arerio
Eztot egirik ostendu.

3. Diogenes famadua
Farola bategaz
Antigualean gizon
Billa ibilliaz
Euskaldunen artean
Aren parean nas
Arbolearen pean
Gizon gitzi diraz.

4. Orregaitikan dot txapelea
Zeure aurrean kenduten
Gizontasuna prestutasuna
Orain deusut autortuten
Edadez eta kondizifioez
Ain diferente izan arren
Biotz biotzez anaiak legez
Adiskidetu gaitezen.

5. Kantadu gura deusut
Amabi bertsotan
ZELAN BIZI GAREAN
Gaur Euskalerrian
Erdaldunak paradu
Diraz gure artean
Jangoikoak eztaki
Nos joango direan.

6. Suspirioka eta aieneka
Dabil ortik jente asko
Burririk eta zentzun artezik
Etxakenak eskatuko
Orreik entzuten ditudanean
Eneuke ezelan esango
Aberriaren amai justua
Eztodala ikusiko.

7. Erderazko libruak
Dirauskue sarri
Zelan dan euskaldunen
Erria Euzkadi
Euskeraz eztakian
Belarri motzari
Erdalduna dalako
Gustetan jako ori.
8. Nire adiskide ganorabako
Batek esan deust askotan
Aberriaren salbaziñoia
Eztala gure lurrean
Parau bagiña euskaldun danak
Itsasoko isla batzutan
Elegoala Euskalerria
Oraingo arrisku onetan.
9. Beste lagun bateri
Entzunda deukotsat
Laster bear dogula
Eukin Mesias bat
Beste erremediorik
Eztala guretzat
Esperantza gustia
Osorik galdu jat.
10. Mutiko arek eskatu eustan
Bere biotz zabalean
Euskal Mesias prestadutea
Andikan aurrerantzean
Ainbat fabore ukatu neutsan
Ezer dudatu barikan
Orretariko etnarkarikan
Ezta sartuten zeruan.

11. Euskaldun etnarkea
Eztot izan gura
Orretako enintzan
Etorri mundura
Nire asmoak itxura
Orretan eztira
Peneak eta gloriak
Ezteustie ardura.

12. Atzerritikan etorri jakun
Gudari baten semea
Baekiana ederto zein dan
Euzkadiko banderea
Onegaz arek estaldu eban
Barrutik bere arimea
Allegadurik ikusi eban
Bizi jakula euskerea.

13. Banderadun mutillak
Asko aspertu nau
Abertzalekeriak
Gustiz itsutu dau
Ezeban autortuten
Egi biribil au
Gauza gatxa zan ura
Biurtuten arda.

14. Famiaren usario zarra
Segietan eban laster
Euzkadi dala gauza danetan
Lirain galant eta eder
Orren ganean esaten neutsan
Enekiala nik ezer
Gure euskerea ilten bajaku
Eztagoala *rien à faire*.

15. Gudari famadua
Joan zan atzerrira
Antxe bere semeak
Erdaldundu dira
Aiskideak giñean
Etorten Bilbora
Ez geratu konforme
Asarratu gara.
16. Ene laguna izango jaku
Euskaldunen monarkea
Bape maitatu ezpadau bere
Biotzez geure euskerea
Euskalerria gobernateko
Izango deusku lotsea
Sartuko deutsat bengaduteko
Bularrean puñalea.
17. Beste bat dago probintzi aldean
Gustiz mutiko pijua
Esan deuskuna gure errazea
Dala madarikatua
Gure odola berenu baltzez
Dagoala saskeldua
Garbiagoak direalako
Ijito ta judegua.
18. Bernardo de Etxepare
Abade prestuak
Eskribidu ebazan
Lelengo puntuak
Munduan gareala
Txit preziaduak
Baña alan bere gara
Naiko koitaduak.

19. Ene laguna au Jeremias
Izaten jako euskerea
Ordu danetan modu tristean
Negar egiteko ormea
Jangoikoari eskatzen deutso
Aldarriz bere asarrea
Gure ganean jausi daitela
Paradisuko ezpatea.

20. Profeta barri ori
Bizi da negarrez
Jerusalen ganean
Kantetan dolorez
Jangoikoak onartu
Zinduan amarez
Pagua emon deutzazu
Azegariak lez.

21. Iru kaballok zapaldu dabe
Euskalerriko zerua
Apokalipsis miragarriak
Turbadu deutso burua
Zaldiak diraz gerra zantarra
Izurritea ta sua
Goseak eztau iños larritu
Euskaldun estomagua.

22. Etxeparegandikan
Deutsagu itxadon
Gizon fuerte bateri
Baleroso eta on
Orrek egingo euskun
Zeruko gloria emon
Beste tema bategaz
Ezkara iños egon.

23. Gallegu pare zantar bat jakun
Paradu Durango aldean
Itzi euskuna ardura barik
Umetxo bat sasi artean
Ango kaxero ondradu batek
Artu eban bere etsean
Denporeagaz gizondu jakun
Euskaldun errialdean.

24. Geure kasteagaitik
Danak garaz arro
Frantzesak alemanak
Zozo birigarro
Galleguen semeak
Eztau ukatuko
Erreñurik eztala
Galizia lako.

25. Bere erria ukatu dauan
Gizonak eztau lotsarik
Jirasoluak eguskiari
Ezteutso kendu begirik
Segidu egiten deutso atzean
Beti dudatu bagarik
Lora edo gauza eztot ikusi
Munduan leialagorik.

26. Jirasolu barria
Guzurrari leial
Pentsamentu danetan
Zikin eta zital
Zuriak edo baltzak
Emoten deutso igual
Argiagoa izan zan
Leengo Neandertal.

27. Diñotsudana egia ezpada
 Jausi bekidaz begiak
 Istori itsusi au badakie
 Bilbon euskaldun gustiak
 Irudituten jakez ederto
 Galleguaren gloriak
 Bide luzea galmendirantza
 Daroia Euskalerriak.
28. Kantuaren ederra.
 Bein entzun nebana
 Larroriko txoriak
 Kantadu ebana
 Arek ezirudian
 Ormaetxerena
 Eukan gustiz sartua
 Santuen usaña.
29. Eskatu eiozu Jesukristori
 Zeruko laguntasuna
 Eta Andra Mari Birjiñeari
 Be Bitartekotasuna
 Segi daijala izaten beti
 Erri onek euskalduna
 Ondo ikusi egingo dozu
 Zein etedan erantzuna.
30. Amen egon zanean
 Gizon Jankoikoa
 Judeguak ipiñi
 Eutsen allegoa
 Erantzun eutsun zeuri
 Sollubepekoa
 Bere erreñua eztala
 Mundu onetakoa.

31. Ama Birjiña Karmelokoak
Ta Migel Arkanjeluak
Ondo dakie zegaz gagozan
Euskaldunak beartuak
Zeintzuk direan bearrizenak
Gaukazanak larrituak
Erremedio bat lograduteko
Oba bagiña mutuak.

(Amalera)

32. Oneik diraz bertsoak
Juan Ormaetxeri
Aurtengo Urri bietan
Neutsazanak jarri
Erantzuna emoteko
Non naukan badaki
Bere zerbitzaria
Gabriel Aresti.

Bidez ibiliak gara eta gaur babespen
arbolarin barotasun hazian,
arratseko haize zakarraren kontra,
Lehorra maitatu dugu
eta gure etxe berri amestua
libertatearen orubean eraikia.
Ex lore seguru bat, baina bai hartu dugu
lore seguruaren esperatza, eta daramagu
erromeriazko hauts honen zehar
Orain hitzak uzten ditugu
eta isiltasunera iritsiak sentitzen gara,
urrutiko harrapaladaren hotsez.